

บทความวิจัย

การพัฒนาเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก DEVELOPING THAI PHUAN COMMUNITY NETWORK, PAK PHLI DISTRICT, NAKHON NAYOK PROVINCE

อุดมศักดิ์ เชี่ยวชาญ* วชิรินทร์ อินทรพรม และ วณิศา ศิริวรสกุล
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Udomsak Cheawchan*, Wacharin Intaprom and Wanida Siriworasakul
Master of Public Administration, Program in Public Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences,
PhranakhonRajabhat University, Bangkok, Thailand

*Email: udomsak.cn@gmail.com

Received: 2021-06-05

Revised: 2021-05-28

Accepted: 2021-06-05

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก เป็นการวิจัย เพื่อศึกษาตามวัตถุประสงค์ ดังนี้คือ 1) ประสิทธิภาพของการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน 2) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน และ 3) รูปแบบการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก เป็นการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพมีเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 21 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยการตีความประเด็นการศึกษา และการวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนชุมชนไทยพวนตำบลเกาะหวาย จังหวัดนครนายก จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเพียร์สันคอร์ริเลชัน โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) คือ ชุมชนไทยพวนมีใช้ภาษาท้องถิ่นในการติดต่อสื่อสาร สนทนาระหว่างกัน มีการให้ความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกันมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นทำให้การจัดการเครือข่ายบรรลุวัตถุประสงค์ 2) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) คือ มีการพัฒนาเครือข่ายชุมชน ด้วยการส่งเสริมและจัดกิจกรรมเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง มีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ชุมชน

ได้ตระหนักถึงปัญหาของชุมชน มีผู้นำที่ดี มีการจัดบทบาทหน้าที่การดำเนินงานอย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบที่ทำให้ชุมชน มีเป้าหมายที่จะพัฒนาชุมชนและอนุรักษ์ประเพณีไทยพวนจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน และ 3) รูปแบบการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก คือ เครือข่ายมีการสร้างความร่วมมือกันในการคิดค้นและวิเคราะห์ปัญหาตามสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกัน มีการกำหนดแผนปฏิบัติการร่วมกัน การคิดวิเคราะห์ วางแผน และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาเครือข่ายจากความร่วมมือของประชาชนในชุมชนอย่างเข้มแข็ง มีการรณรงค์ให้ชุมชนเกิดอนุรักษ์สืบสาน วัฒนธรรมประเพณี ภาษา ของชาติพันธุ์ไทยพวน ส่งเสริมให้ชุมชนนำทุนทางวัฒนธรรมที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาต่อยอด เพื่อเพิ่มมูลค่า ให้เป็นอัตลักษณ์ชุมชนที่โดดเด่น กระตุ้นให้สมาชิกเครือข่ายใช้ศักยภาพของตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการพึ่งพาตนเองบนพื้นฐานของการเข้าใจสภาพปัญหา และความต้องการขอประชาชนในชุมชน มีการถ่ายทอดการใช้ภาษาท้องถิ่นไทยพวนในการติดต่อ สื่อสารระหว่างกัน เพื่อให้เครือข่ายชุมชนไทยพวนเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: รูปแบบ การพัฒนา เครือข่าย ชุมชนไทยพวน

ABSTRACT

The objectives for the study on the development of the Thai Phuan community network, Pak Phli District, Nakhon Nayok Province were: 1) The effectiveness of the management of Thai Phuan Community network 2) A model of the management of Thai Phuan community network, Pak Phli district, Nakhon Nayaok province. The research utilized the mixed methods of qualitative and quantitative. For the qualitative methodology, the tool used was the interview with 21 key informants. The obtained data were analyzed with study point analysis. The tool was questionnaires asking 400 villagers of Ko Wai sub-district, Pak Phli district, Nakhon Nayok province for the quantitative methodology. Statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Correlation Coefficient, which was found to have statistical significance at 0.05.

Research results: 1) The Thai Phuan community network management was found at a high level ($\bar{X} = 4.13$). The villagers were found to use local dialects in communication. The community is living in harmony and helping each other. 2) The factors helping in the success of the management of the Thai Phuan community network were found at a high level ($\bar{X} = 4.12$). Various activities were implemented to promote the network continuously. Social issues were raised in the network, so the villagers helped in finding proper solutions. Other crucial factors were: good leadership, precise allocation of tasks;

systematic planning for the network; encouraging participation from the community to help preserve Thai Phuan culture and tradition. 3) A proper model for the management of the Thai Phuan community network, Pak Phli district, Nakhon Nayok province, was found in this study. The local community has united in solving the community's problems and surveying the needs of the villagers. They are working together to find proper solutions to all problems. They set clear plans for actions, including problem analysis, planning, monitoring, and follow-up. They aimed to strengthen their Thai Phuan community for sustainable development. Moreover, the local community of Thai Phuan is calling for the preservation of local culture, tradition, the dialect of Thai Phuan, especially the demand for maximizing the use of cultural capital to increase the uniqueness of the community. All community members are advised to realize their capacity to help lead the community towards self-reliance and appropriate problem-solving. Local Thai Phuan dialect is used in daily life in communication among the network, which is a part of the network's sustainable development practices.

Keywords: Model, Development, Network, Thai Phuan Community

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมภายนอกอย่างรวดเร็ว เพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นทางสังคมให้ต่ำมากที่สุด ประชาชนจึงได้หาแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่นที่ตนได้ให้ความเชื่อถือและไว้วางใจ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่ไม่คาดคิดขึ้นได้ ต้องใช้เครือข่ายทางสังคมมาสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อเป็นที่ยอมรับตามกฎหมาย ระเบียบ และมีบรรทัดฐานร่วมกันด้วยความสมัครใจ และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเหตุผลที่สำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิตและสังคม (Chinsak, 2006) ทั้งนี้เครือข่ายทางสังคมมีหลากหลายมิติ มีความเชื่อมโยงกันในทางสังคมซึ่งมนุษย์สามารถสร้างขึ้นเองได้ โดยมีกิจกรรมที่หลากหลายและมีการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายหากเข้าไปเชื่อมต่อให้ถูกกาลเทศะ ก็สามารถอาศัย

พลังเครือข่ายสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามและเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้อย่างมั่นคง (Apakro, 2004) ในสังคมเครือข่ายถือเป็นองค์การในการจัดการกิจกรรมในรูปแบบใหม่ที่อาจเริ่มต้นจากผู้คนในกลุ่มเล็ก ๆ ที่ร่วมกันสร้างชุมชนแนวปฏิบัติของตนเองขึ้นมาใหม่เพื่อเป็นการสร้างความรู้สึกผูกพันเป็นพวกเดียวกันหรือมีแรงปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกันด้วยความคาดหวังและการกำหนดกิจกรรมของกลุ่มและวัฒนธรรมใหม่ขึ้นมาภายใต้เงื่อนไขที่ทำให้เครือข่ายนั้นมีอัตลักษณ์เป็นที่ประจักษ์ มีการสร้างพื้นที่ทางสังคมให้กับฝ่ายต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านั้น

เครือข่ายชาติพันธุ์ เป็นเครือข่ายชุมชนที่มีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาพูดเดียวกันและเชื่อว่าสืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษกลุ่มเดียวกัน

เช่น ไทย พม่า กะเหรี่ยง จีนลาว ไทยพวน เป็นต้น กลุ่มชาติพันธุ์หรือกลุ่มวัฒนธรรมมีลักษณะเด่น คือ เป็นกลุ่มคนที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษเดียวกัน ซึ่งมีลักษณะทางชีวภาพและรูปร่าง (เชื้อชาติ) มีความรู้สึกผูกพันทางสายเลือด และทางวัฒนธรรม พร้อม ๆ กันไป เป็นความรู้สึกผูกพันที่ช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์ของบุคคลและของชาติพันธุ์ โดยเครือข่ายชาติพันธุ์ไทยพวนที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่น่าสนใจไม่เหมือนเครือข่ายชาติพันธุ์อื่น ๆ ชาวไทยพวนนับถือศาสนาพุทธกันทุกคน เวลาในงานบุญหรือกิจกรรมทางศาสนาใด ๆ คนไทยพวนก็จะมีส่วนร่วมและช่วยเหลือกัน เพื่อให้กิจกรรมทางศาสนาของชาวไทยพวนบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ ชาวไทยพวนถิ่นฐานเดิมอาศัยอยู่ในประเทศลาวและอพยพมาประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี อาศัยกระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ของไทย ได้แก่ จังหวัดหนองคาย อุดรธานี สุโขทัย แพร่ พิจิตร พิษณุโลก อุดรดิตถ์ สุพรรณบุรี สิงห์บุรี สระบุรี ลพบุรี นครนายก ปราจีนบุรี น่าน ในล้านนาพบชาวไทยพวนอาศัยอยู่ในเขตจังหวัดแพร่ ชาวไทยพวนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมีการจัดการเครือข่ายชาติพันธุ์ของตนโดยจะมีประเพณีที่สำคัญของไทยพวนเช่น “ประเพณีกำฟ้า” เป็นความเชื่อของไทยพวนในทุกพื้นที่ งานจัดขึ้นช่วงเดือนห้าของทุกปีถือเป็นการแสดงกตัญญู กตเวทิตาต่อฟ้าที่ได้คุ้มครองให้มีอายุยืนยาว ให้อยู่ดีกินดี มีฝนตกตามฤดูกาล มีข้าวปลาอาหารสมบูรณ์ ซึ่งจะมีการทำบุญตักบาตรในตอนเช้า การละเล่นในตอนกลางคืนและการพบปะสังสรรค์ระหว่างเครือข่ายด้วยกัน วันกำฟ้าจะเริ่มตั้งแต่รุ่งเช้าไปถึงค่ำ และชาวไทยพวนยังมีประเพณีที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมภาคอีสานของไทย เช่น การแห่บั้งไฟ การเซิ้งนางแมว การลากกระดาน (กองข้าว) การสู้วัวขัว ประเพณีกำเียง

ที่ยังคงอยู่ในบางพื้นที่ ชุมชนไทยพวนเป็นพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวาย และเทศบาลตำบลเกาะหวาย อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก มีขนาดพื้นที่ประมาณ 1,250 ไร่ ประกอบด้วย 4 ชุมชน มีประชากรทั้งสิ้นจำนวน 664 ครัวเรือน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนส่วนใหญ่เป็นคนพวน หรือ ไทยพวน ที่สืบเชื้อสายมาจากชาวพวน ในเมืองพวน (ปัจจุบัน คือ เขตเชียงขวางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่เรียกตัวเองว่า ลาวพวน) มีวิถีชีวิตวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษาพูดที่มีความเฉพาะตัว เป็นเอกลักษณ์ที่ยังคงสืบทอด ยึดถือปฏิบัติกันมาตลอด จนถึงปัจจุบัน (Yodming, et al. 2014: 1)

จังหวัดนครนายก เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีคนไทยเชื้อสายพวนอาศัยอยู่จำนวนมาก บรรพบุรุษของชาวไทยพวนในจังหวัดนครนายกนี้ อพยพเข้ามาเมื่อครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงตั้งค่ายพักแรมที่เวียงจันทน์ และกวาดต้อนผู้คนทั้งชาวเวียงจันทน์และชาวพวนเชียงขวาง ข้าเหนือ เข้ามาตั้งภูมิลำเนาอยู่ตามหัวเมืองชั้นใน อาทิ ลพบุรี สระบุรี นครนายก และฉะเชิงเทรา สันนิษฐานว่าชาวพวนที่เทศบาลตำบลเกาะหวาย อำเภอปากพลี นครนายก อพยพเข้ามาราวปี พ.ศ. 2321-2322 โดยหมู่บ้านที่มีชาวพวนอาศัยอยู่มาก อาทิ บ้านท่าแดง บ้านฝั่งคลอง บ้านหนองแสง บ้านเกาะหวาย บ้านหนองหัวลิง เป็นต้น มีชาวไทยพวนปลูกบ้านเรือนอยู่กันเป็นคุ้ม ๆ ตามริมน้ำ ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน และรับจ้างทั่วไป มีขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อ ภาษา อาหารพื้นบ้านเป็นของตนเอง และมีความผูกพันระบบเครือญาติเผ่าพันธุ์ชุมชนชาวไทยพวน มีวิถีชีวิตแบบชาวนา และมีวิถีชีวิตดั้งเดิมอยู่กับธรรมชาติ เมื่อมีการอพยพย้ายถิ่น จะเลือกตั้งถิ่นฐานที่ทำกิน

บริเวณลุ่มน้ำเป็นผู้ที่ยึดมั่นในศาสนา และมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ และมีการปลูกฝังถ่ายทอดความคิด ค่านิยม ความเชื่อ ที่เป็นเอกลักษณ์ มีผู้นำที่ทำหน้าที่ประกอบพิธีทางศาสนา พิธีกรรม และความเชื่อ มีการสืบทอดบรรทัดฐานทางสังคม และแบบแผนของพฤติกรรมที่เรียกว่า ประเพณี เมื่อมีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน นำไปสู่การเคลื่อนย้ายทางวัฒนธรรม มีการสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิม และถ่ายทอดเรื่องราวทางวัฒนธรรม ได้แก่ ภาษา ตระกูล ไท-กะได มีการแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ผู้ชายแต่งเสื้อม่อฮ่อม ผู้หญิงนุ่งผ้าถุง มีสไบ มีความเชื่อ คือ ฮีต 12 ครอง 14 อาหารที่เป็นเอกลักษณ์ คือ ปลาตุ และมีศิลปะรำพวน

ชุมชนไทยพวนมีบทบาทในการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณี แต่ยังไม่ได้รับความร่วมมือและสืบทอดประเพณีที่ดั้งเดิม ขาดการมีส่วนร่วมทางสังคม และวัฒนธรรม ขาดจิตสำนึกที่ดั้งเดิมทางวัฒนธรรม ขาดการรู้ถึงคุณค่าวัฒนธรรมภูมิปัญญาของชุมชน และมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลายในยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป เทคโนโลยีและความทันสมัยที่เข้ามาในชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ทำให้คนรุ่นใหม่หันไปสนใจเทคโนโลยีมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันชาวไทยพวนที่ยังคงรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ดังนั้น ชุมชนไทยพวนในอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ยังไม่มีการจัดการเครือข่ายชุมชนที่ดีหรืออย่างเป็นทางการมาก่อน เนื่องจากจากชุมชนไทยพวนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดนครนายก ยังมีการดำรงชีวิตในระบบเครือญาติเผ่าพันธุ์ชุมชนชาวไทยพวน มีวิถีชีวิตแบบชาวนา และมีวิถีชีวิตดั้งเดิมอยู่กับธรรมชาติอยู่ เป็นผู้ที่ยึดมั่นในศาสนา และมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ และมีการปลูกฝังถ่ายทอดความคิด

ค่านิยม ความเชื่อ ที่เป็นเอกลักษณ์ ผู้ศึกษาจึงมีความพยายามที่จะศึกษาปัญหาและหาแนวทางแก้ไข เพื่อให้มีการจัดตั้งเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ขึ้นมาอย่างจริงจัง เพื่อมุ่งไปสู่การจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวนที่มีความเข้มแข็งในการสืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนไทยพวนนี้ และเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับชาวไทยพวนในอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ให้เป็นชุมชนที่อยู่คู่กับสังคมไทยไปจนถึงรุ่นลูกหลาน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาต้องการศึกษาและหาแนวทางการพัฒนาเครือข่ายชุมชนไทยพวนในอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก เพื่อให้มีการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวนขึ้นมาอย่างจริงจัง และมีความเข้มแข็งในการสืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนไทยพวนนี้ ซึ่งจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในการจัดการเครือข่ายชุมชนที่มุ่งเน้นให้ชุมชนเป็นผู้เรียนรู้ปัญหาในเครือข่ายของตนและแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองมากกว่าจะพึ่งการสนับสนุนจากองค์กรหรือเครือข่ายภายนอก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก
3. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพของการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

2. ทำให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

3. ได้รูปแบบการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครือข่าย ชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดเนื้อหา ได้แก่ (1) ประสิทธิภาพของการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน และ (3) รูปแบบการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด เกี่ยวกับการจัดการเครือข่าย แนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล และทฤษฎีต่าง ๆ จากตำรา

เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ วิจัยให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระตามหัวข้อของงานวิจัย

2.2 ขอบเขตพื้นที่การวิจัยในครั้งนี้ เลือกศึกษาเฉพาะพื้นที่ ได้แก่ ตำบลเกาะหวาย 6 หมู่บ้าน ตำบลหนองแสง 9 หมู่บ้าน ตำบลเกาะโพธิ์ 7 หมู่บ้าน และตำบลท่าเรือ 8 หมู่บ้าน ของอำเภอ ปากพลี จังหวัดนครนายก

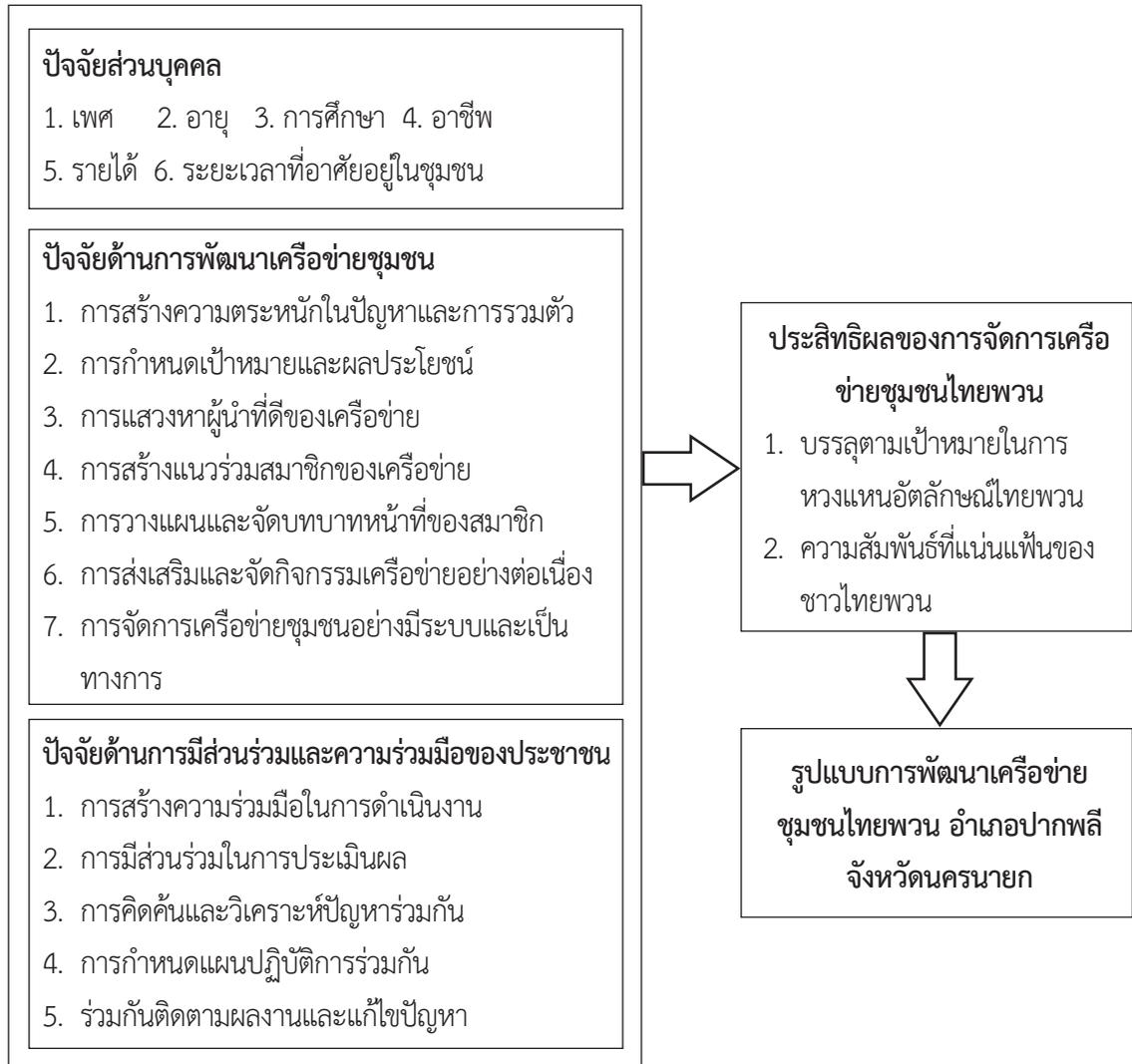
2.3 ประชากร คือ ประชาชนไทยพวน ที่อาศัยอยู่ในอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

2.4 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 4 ตำบล ๆ ละ 1 คน กำนันประจำ ตำบล 4 ตำบล ๆ ละ 1 คน เจ้าอาวาสวัดฝั่งคลอง 1 รูป ปราชญ์ชาวบ้านประจำตำบล 4 ตำบล ๆ ละ 1 คน ผู้นำชุมชนไทยพวน 4 ชุมชน ๆ ละ 1 คน และตัวแทน ชุมชน จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 21 คน

3. ขอบเขตด้านเวลา

ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 12 เดือน ตั้งแต่ เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2562 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2563

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยด้านต่าง ๆ ในแต่ละประเด็นดังนี้

แหล่งข้อมูล

พื้นที่ศึกษาและประชากรในเขตอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก จำนวนทั้งสิ้น 30 หมู่บ้าน

ได้แก่ ตำบลเกาะหวาย 6 หมู่บ้าน ตำบลหนองแสง 9 หมู่บ้าน ตำบลเกาะโพธิ์ 7 หมู่บ้าน และตำบลท่าเรือ 8 หมู่บ้าน ของอำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันประจำตำบล เจ้าอาวาสวัดฝั่งคลอง ประชาญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชนไทยพวน และตัวแทนชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ

แบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล และ ตอนที่ 2 ข้อคำถามลักษณะปลายเปิด และประเด็นการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับประสิทธิผลของการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน ปัจจัยด้านการจัดการเครือข่ายชุมชนไทยพวน และรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันประจำตำบล เจ้าอาวาสวัดฝั่งคลอง ประชาชนชาวบ้านประจำตำบล ผู้นำชุมชนไทยพวน และตัวแทนชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์น่าเชื่อถือ มีการจดบันทึกข้อมูล และการบันทึกเสียง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พร้อมสรุปและตรวจสอบสาระสำคัญของเนื้อหาตามประเด็นที่ศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ขออนุญาตและขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการขอสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเชิงปริมาณข้อมูลใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเชิงคุณภาพเป็น Content Analysis การวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การจดบันทึกการถอดข้อมูลจากเทปบันทึกเสียง และการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นการศึกษาที่ระบุไว้ตามวัตถุประสงค์และใช้การพรรณนาความในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ไปทำการ

จัดระเบียบของข้อมูลเพื่อนำไปสู่การหาข้อสรุป และตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิจัย โดยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งจะมีการพิจารณาจากข้อมูลการสัมภาษณ์บุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีความคิดเห็นตรงกันอย่างน้อย 3 คนขึ้นไป รวมถึงเอกสารและข้อมูลจากการสังเกต แล้วนำมาสรุปตามประเด็นหลัก ประเด็นรอง และนำเสนอในเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) ต่อไป

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิผลของเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก พบว่า (1) บรรลุเป้าหมายในการวางแผนอัตลักษณ์ไทยพวน พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) คือ ชุมชนใช้ภาษาท้องถิ่นในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มีการดำเนินวิถีชีวิตตามความเชื่อตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีมาแต่บรรพบุรุษและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ก่อให้เกิดเป็นอัตลักษณ์ที่บรรพบุรุษสร้างสรรค์ขึ้นมาอย่างโดดเด่นและงดงาม โดยมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม เช่น ภาษาพูด ภาษาเขียน การแต่งกาย อาหาร วิถีชีวิต และความเชื่อ ซึ่งแสดงถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในแต่ละชุมชนที่มีการถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น (2) ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นของชาวไทยพวน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) คือ ชุมชนไทยพวนมีอุปนิสัย ยิ้มแย้มแจ่มใส โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และรักสงบ ยึดมั่นในศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณี มีวัฒนธรรม มีภาษา มีความผูกพันในระบบเครือญาติ มีความขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ ชุมชนไทยพวนเป็นเผ่าพันธุ์ที่มีเอกลักษณ์ของตนเองมาช้านาน
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก พบว่า 1) ปัจจัย

ด้านการพัฒนาเครือข่ายชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ (1) การสร้างความตระหนักในปัญหาและการรวมตัว คือ ชุมชนมีการสร้างความเข้าใจการรวมตัวกันเพื่อดำเนินกิจกรรมให้กับคนในชุมชน (2) การกำหนดเป้าหมายและผลประโยชน์ คือ ชุมชนมีเป้าหมายที่จะอนุรักษ์ประเพณีไทยพวน (3) การแสวงหาผู้นำที่ดีของชุมชน คือ ชุมชนมีการเสาะหาผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับคนในชุมชน (4) การสร้างแนวร่วมสมาชิกของในชุมชน คือ ชุมชนมีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายในการพัฒนาเครือข่ายให้กับคนในชุมชน (5) การวางแผนและจัดบทบาทหน้าที่ คือ ชุมชนมีการวางแผนการทำงานที่ชัดเจนและเป็นระบบให้กับคนในชุมชน (6) การส่งเสริมและจัดกิจกรรมเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง คือ ชุมชนมีการจัดกิจกรรมตามประเพณีอย่างต่อเนื่อง (7) การจัดการเครือข่ายชุมชนอย่างมีระบบและเป็นทางการ คือ ทุกคนในชุมชนได้รับมอบหมายให้ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 2) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ (1) การสร้างความร่วมมือในการดำเนินงาน คือ ชุมชนมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ในด้านการพัฒนาชุมชนกับคนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ (2) การประเมินผลการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของประชาชน คือ ประชาชนในชุมชนมีส่วนในการจัดทำแบบประเมินผลการดำเนินกิจกรรมในชุมชน (3) การคิดค้นและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน คือ ชุมชนมีการจัดทำประชาคมในการพัฒนากับคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง (4) การกำหนดแผนปฏิบัติการร่วมกัน คือ ประชาชนในชุมชนได้กำหนดแผนงานในการพัฒนาชุมชนร่วมกัน (5) ร่วมกันติดตามผลงานและแก้ไขปัญหา คือ ประชาชนในชุมชนได้ร่วมติดตามผลการดำเนินการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง

3. รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอบางพลี จังหวัดนครนายก ประกอบด้วย 2 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาเครือข่ายชุมชน พบว่า มีการสร้างความตระหนักให้ประชาชนได้รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนและสร้างความตระหนักให้ประชาชนเกิดการรวมกันในการสร้างเครือข่ายหรือการรวมกลุ่มอาชีพเพื่อเป็นการขับเคลื่อนให้ชุมชนเกิดการพัฒนามีการกำหนดโครงสร้างที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและผลประโยชน์ มีผู้นำที่ดีมีศักยภาพด้านการพัฒนาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะนำพาชุมชนไปสู่เป้าหมาย การสร้างแนวร่วมสมาชิกของในชุมชน มีการประสานงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีการติดต่อสื่อสาร มีการเชื่อมโยงกิจกรรมการผลิตแบบครบวงจรทั้งทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และทางทุนทางวัฒนธรรมและสังคม สามารถนำมาบูรณาการในการพัฒนาสร้างเครือข่ายทางสังคมทำให้เกิดความเข้มแข็งมากขึ้น มีการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการที่มีระบบชัดเจนด้วยการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายที่หลากหลายในเชิงบูรณาการทำให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดแผนงานและการจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกอย่างเหมาะสม มีการส่งเสริมและจัดกิจกรรมเครือข่ายเชิงบูรณาการในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนที่เป็นขั้นตอนของแผนการพัฒนาเครือข่ายชุมชนด้านการพัฒนาอาชีพและกลุ่มเป้าหมาย โดยมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาตั้งแต่การคัดเลือกสมาชิก การวางแผนการพัฒนาร่วมกัน มีการกำหนดกิจกรรมการพัฒนาในด้านการเรียนรู้อย่างเป็นระบบที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ มีการจัดการเครือข่ายชุมชนอย่างมีระบบและเป็นทางการ มีการจัดการชีวิตของตนเองให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน 2) ด้านการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของประชาชน

พบว่า มีการสร้างความร่วมมือในการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาอย่างชัดเจน การกำหนดแผนปฏิบัติการ ร่วมกัน ร่วมกันติดตามผลงานและแก้ไขปัญหาชุมชน อย่างแท้จริง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีส่วนร่วม ได้รับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณา เป็นทางเลือกในการบริหารงานพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริง ทำให้ได้รับรู้ถึงปัญหาและความต้องการไปพร้อมกัน เพราะการมีส่วนร่วมเป็นหลักประกันที่สำคัญที่จะทำให้ ประชาชนทุกคนดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลของการวิจัยในครั้งนี้เป็นการ นำผลการวิจัยที่ค้นพบข้อเท็จจริงแล้วนำมาอภิปรายผล ที่สนับสนุนด้วยแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

จากวัตถุประสงค์ ประสิทธิผลของเครือข่าย ชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ประกอบด้วย 2 ด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้ 1) การบรรลุ เป้าหมายในการวางแผนอัตลักษณ์ไทยพวน พบว่า ชาวไทยพวนยังมีการใช้ภาษาท้องถิ่นไทยพวนในการ ติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มีการสืบทอดวัฒนธรรม ประเพณีไทยพวนที่เป็นอัตลักษณ์ชุมชนที่บ่งบอกถึง ค่านิยม ความเชื่อศาสนา วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และ มีการถ่ายทอดสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของ Wattanasiritham (2014) ได้อธิบาย ว่า กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตเดียวกันและสื่อสารเกี่ยวข้องกัน อย่างเป็นปกติต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการอยู่ในพื้นที่ ร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน หรือการมีอาชีพ ร่วมกัน การมีวัฒนธรรมความเชื่อของท้องถิ่นร่วมกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Chiangkul (2007) ได้กล่าว ชุมชนสภาพสิ่งแวดล้อมที่มีความเชื่อมโยง

ไปในทิศทางเจริญขึ้น ตามเป้าหมายของชุมชนนั้น ๆ การดำเนินการพัฒนาต้องใช้วิธีการที่ถูกต้องพร้อมทั้ง มีความเหมาะสมกับการพัฒนาชุมชนให้มีคุณภาพ ชีวิตที่ดี ควบคู่ไปกับการพัฒนาวัตถุโดยการใช่วิธีการ ที่เหมาะสมกับชุมชนนั้น ๆ มีการยอมรับของส่วนรวม ในชุมชน 2) ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นของชาวไทยพวน พบว่า ชุมชนไทยพวนให้ความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกัน และกัน มีจิตอาสาในการดูแลความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน และชุมชนได้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เพื่อเรียนรู้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นระหว่างกัน ทำให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิต ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kitikirati (2009: 22) ได้กล่าว มุ่งให้ประชาชนมีความสำนึกในการ เป็นสมาชิกของชุมชน รู้จักร่วมแรงร่วมใจกันแก้ปัญหา และความเป็นอยู่ของชุมชน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน เพื่อความเจริญ ของตนเองและชุมชน มีความคิดริเริ่มและปรับปรุง ความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม และสอดคล้องกับแนวคิดของ Sunyawiwat (2007: Online) ได้กล่าวถึง พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง และพัฒนาเพื่อสร้างความสุขของทุกคนทั้งชุมชน การส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนที่มีคุณภาพดี เป็นคน ที่มีคุณธรรม มีความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีจิตอาสา และเป็นคนที่มีความสันติสุข อันจะส่งผล ให้ชุมชนเข้มแข็ง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง และวัฒนธรรมอันดีงามในชุมชน อย่างยั่งยืน

จากวัตถุประสงค์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อเครือข่าย ชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านการพัฒนา เครือข่ายชุมชน ประกอบด้วย 7 ด้าน อภิปรายผลได้ ดังนี้ (1) การสร้างความตระหนักในปัญหาและการ

รวมตัว พบว่า มีการสร้างความเข้าใจให้กับชุมชนและมีการรวมตัวกันให้ตระหนักถึงปัญหาและร่วมกันปรับปรุงแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนาเครือข่ายชุมชนให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Office for strengthening the community (1999) กล่าวว่า ประชาชนร่วมตัดสินใจ และกำหนดโครงการเป็นการนำเอาปัญหาที่ประชาชนตระหนัก และยอมรับว่าเป็นปัญหาของชุมชนมาร่วมกันหาสาเหตุ แนวทางแก้ไข และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจที่จะแก้ไขภายใต้ขีดความสามารถของประชาชน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Sekuchi (2011: 17) กล่าวว่า การรวมตัวของกลุ่มที่มีการประสานงานหรือทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน และยังมีความสัมพันธ์ทางสังคม ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรม การสื่อสาร ความร่วมมือ การพึ่งพาอาศัย การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งมีเป้าหมายร่วมกัน (2) การกำหนดเป้าหมายและผลประโยชน์ พบว่า เครือข่ายชุมชนมีเป้าหมายที่จะพัฒนาและอนุรักษ์ประเพณีไทยพวนให้คงอยู่ต่อไป ด้วยการสร้างความตระหนัก และรณรงค์ให้คนรุ่นใหม่ได้รู้จักการอนุรักษ์ หวงแหวน รู้จักถ่ายทอดประเพณีไทยพวนที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนให้คนทั่วไปได้รู้จัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Charoenwongsak (2000: 36-44) ได้กล่าวว่า การมีผลประโยชน์และความสนใจร่วมกัน จึงทำให้เกิดการรวมตัวกันบนฐานของผลประโยชน์ร่วมที่มากเพียงพอจะดึงดูดให้รวมเป็นเครือข่าย จึงต้องตั้งอยู่บนฐานของผลประโยชน์ที่มีร่วมกัน เช่น เกียรติยศ ชื่อเสียง การยอมรับ โอกาสในความก้าวหน้า ความสุข ความพึงพอใจ เป็นต้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ Sekuchi (2011: 17) กล่าวว่า การรวมตัวของกลุ่มที่มีการประสานงานหรือทำงานร่วมกันอย่าง

ต่อเนื่อง มีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน ผ่านรูปแบบของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กิจกรรม การสื่อสาร ความร่วมมือ การพึ่งพาอาศัย การแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ร่วมกัน (3) การแสวงหาผู้นำที่ดีของเครือข่ายชุมชน พบว่า เครือข่ายชุมชนได้มีการเสาะแสวงหาผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีความรู้ความสามารถ ยอมเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาชุมชนให้เจริญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sirasunthorn (2013) กล่าวว่า คนสามารถพัฒนาให้มีคุณภาพขึ้นได้ โดยคนสามารถใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ทำงานจนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพในเวลาเดียวกัน คนก็สามารถพัฒนาให้เกิดจิตสำนึกในการเสียสละ โดยยอมเสียสละกำลังกายความสุขส่วนตัว มีความซื่อสัตย์ อดทน ชี้แนะ ส่งเสริมอย่างถูกวิธี ถูกทางและอย่างเหมาะสมกับผู้รับ สามารถยกระดับมาตรฐานของตนเองและส่วนรวมได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Wesaratch (2011) กล่าวว่า ผู้นำต้องเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงาน เป็นผู้ระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐาน และเป็นผู้ได้รับความพึงพอใจและเกิดแรงจูงใจที่จะสร้างกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (4) การสร้างแนวร่วมสมาชิกของเครือข่าย พบว่า ชุมชนมีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายการสร้างเครือข่ายการพัฒนาชุมชนให้กับคนในชุมชนได้รับทราบถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเครือข่ายอย่างครอบคลุม ให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ เมื่อชุมชนเกิดการพัฒนาทำประชาชนมีความรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม สร้างจิตสำนึกที่ดีขอต่อชุมชน อันจะส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้ประชาชนในชุมชนเกิดความสนใจและได้เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นแนวร่วมการพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Charoenwongsak (2000: 60-83)

ได้กล่าวว่า การเสาะหาคนที่มีความคิดหรือประสบปัญหาแบบเดียวกันแล้วดึงเข้ามาร่วมเครือข่ายที่ตรงกับแนวคิด หรือเครือข่ายที่จะช่วยแก้ปัญหาของเขาได้ คือการเจรจาโน้มน้าวให้คนยินดีเข้าเป็นสมาชิกของเครือข่าย โดยการให้เหตุผลชี้แจงให้ประชาชนเห็นถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับทั้งระดับส่วนตัวและแนวทางที่เป็นรูปธรรมที่เขาสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเครือข่ายได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Sunyawiwat (2007: ออนไลน์) ได้กล่าวว่า พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง คือการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนที่มีความภาคภูมิใจ เป็นคนที่ดี เมื่อชุมชนเกิดการพัฒนาชุมชนก็สามารถสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ได้อย่างเข้มแข็ง และยั่งยืน (5) การวางแผนและจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกพบว่า ชุมชนมีการวางแผนการทำงานที่ชัดเจนและเป็นระบบให้กับคนในชุมชนได้ร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมพัฒนาของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sirasunthorn (2013) ได้กล่าวว่า คุณค่าและความสำคัญในบทบาทของประชาชนในชุมชน และผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักในการดำเนินงาน โดยมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ทุกขั้นตอน ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกรู้ว่าตัวเองมีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Charoenwongsak (2000: 26-28) ได้กล่าวว่า ประชาชนนั้นมีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถที่จะปรับปรุงพัฒนาตนเองได้ จึงต้องให้โอกาสประชาชนในการคิด วางแผน เพื่อแก้ปัญหาชุมชนด้วยตัวของเขาเอง นักพัฒนาควรจะเป็นเพียงผู้กระตุ้น แนะนำ ส่งเสริม และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ให้มากที่สุด (6) การส่งเสริมและจัดกิจกรรมเครือข่ายอย่างต่อเนื่องพบว่า ชุมชนมีการจัดกิจกรรมตามประเพณีอย่างต่อเนื่อง

มีการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Apakro (2004: 104-105) ได้กล่าวว่า การส่งเสริม สนับสนุน และการให้คำปรึกษา เพื่อให้เกิดกระบวนการ พัฒนาและการพัฒนาเป็นเครือข่ายให้สอดคล้องกับเป้าหมายของกิจกรรมการพัฒนาในทุกกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Sarawongsuwan (2005: 8) ได้กล่าวว่า ลักษณะของความร่วมมือคือ การแชร์ความคิดซึ่งกันและกัน การให้ประสบการณ์ในกิจกรรมร่วมกัน การให้ความสนใจในกิจกรรม การมีความสัมพันธ์กันและสร้างความคิดร่วมกัน การดูแลเอาใจใส่ต่อกันความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (7) การจัดการเครือข่ายชุมชนอย่างมีระบบและเป็นทางการ พบว่า การจัดการเครือข่ายชุมชนตามโครงสร้างที่ชัดเจน มีการดำเนินงานตามแผนสมาชิกปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรู้ความสามารถอย่างชัดเจน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Frederickson (Cited in Kruithep (2007: 32) กล่าวว่า การทำงานของเครือข่ายเป็นการจัดโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ และเป็นความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Srikatanyu (2008: 32) ว่า บุคคลที่มีความสามารถปฏิบัติงานแล้วประสบความสำเร็จ ทำให้บังเกิดผลตรงและครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น ความถูกต้อง ความมีคุณค่า ผลที่ได้จากการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของประชาชนประกอบด้วย 5 ด้านอภิปรายผลได้ดังนี้ (1) การสร้างความร่วมมือในการดำเนินงาน พบว่า ชุมชนมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ในด้านการพัฒนาชุมชนกับคนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ การปลูกฝังจิตสำนึกรักบ้านเกิด

กับคนรุ่นหลัง การเปิดโอกาสให้คนในชุมชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Charoenwongsak (2000: 36-44) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย จะต้องเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในเครือข่าย ซึ่งการมีส่วนร่วมย่อมเป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมลงมือกระทำอย่างแข็งขัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Khumkhai Nam (2014: 26-28) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจ วางแผน ปฏิบัติตามแผน และติดตาม ประเมินผลในกิจกรรมหรือโครงการอย่างแท้จริงในการดำเนินงาน (2) การประเมินผลการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของประชาชน พบว่า ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแบบประเมินผลการดำเนินกิจกรรมในชุมชนและได้มีการติดตามผลการดำเนินงานในทุกขั้นตอน เป็นการดำเนินงานที่โปร่งใส ประชาชนได้รับรู้ทุกขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Puangngam (2002) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนถึงจะได้รับผลดีและได้ประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรม และสอดคล้องกับแนวคิดของ Techarin. (2014: 6) ว่า การประเมินผลการมีส่วนร่วมในการวางแผนงานโครงการ หรือกิจกรรม เพื่อจัดแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของชุมชน ร่วมกันปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิผล (3) การคิดค้นและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน พบว่า ชุมชนมีการจัดทำประชาคมในการพัฒนากับคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนและร่วมกันวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อนำร่วมกันหาแนวทางแก้ไขได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bunthaya (2005) ได้กล่าวว่า การร่วมค้นหาปัญหา และความต้องการพื้นฐานของชาวชนบท ร่วมวิเคราะห์สาเหตุปัญหา ตัดสินใจ เลือกแนวทางการแก้ไขปัญหา นั้น ๆ ตลอดจนขึ้นวางแผนการดำเนินกิจกรรม เพื่อแก้ไขปัญหา นั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลเกิดการพัฒนาต่อเนื่อง และสอดคล้องกับแนวคิดของ Techarin. (2014: 6) กล่าวว่า การสร้างโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ตลอดจนทั้งความต้องการของชุมชน ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน และบรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ (4) การกำหนดแผนปฏิบัติการร่วมกัน พบว่า ประชาชนในชุมชนได้กำหนดแผนงานในการพัฒนาชุมชนร่วมกัน ก่อนดำเนินงาน มีการลงมติเลือกแผนปฏิบัติงานในการพัฒนาชุมชนที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนร่วมกันหาแนวทางในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sarawongsuwan. (2005: 8) กล่าวว่า ผลงานที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม การเอาใจใส่แก้ไขปัญหา ร่วมกัน การมีเป้าหมายร่วมกัน ในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานที่แยกและร่วมกัน ทำ การควบคุมอำนาจร่วมกัน การรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความเคารพในการตัดสินใจของคนอื่น ๆ และการแบ่งปัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Agranoff & McGuire, (2003: 48-63) กล่าวว่า การวางแผนนโยบายวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของกลุ่ม โดยมีขึ้นดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ คือ จัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความสามารถ และจัดระบบติดต่อสื่อความหมายอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา มีความเข้าใจตรงกัน เมื่องานสำเร็จจำเป็นต้องมีการติดตามผลและประเมินผล

(5) ร่วมกันติดตามผลงานและแก้ไขปัญหา พบว่า ประชาชนในชุมชนได้ร่วมติดตามผลการดำเนินการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง ร่วมกันตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมร่วมแสดงความคิดเห็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Mallikamarn (2000) ได้กล่าวว่า การติดตามการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของเครือข่าย ต้องมีการใช้ระบบการติดตามตรวจสอบเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงทีก่อนที่จะมีผลร้ายเกิดขึ้น และเมื่อมีการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมแล้วก็ต้องมีการประเมินผล มีการนำมาตรการการป้องกันแก้ไขปัญหาของการดำเนินกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Puanggam (2002) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาชุมชน ทำให้ทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุเป็นอย่างดี ย่อมสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากวัตถุประสงค์รูปแบบการพัฒนาเครือข่ายชุมชนไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ประกอบด้วย 1) ปัจจัยประสิทธิผลของเครือข่ายไทยพวน มีทั้งหมด 2 ด้าน ได้แก่ (1) การบรรลุเป้าหมายในการวางแผนอัตลักษณ์ไทยพวน พบว่า มีการรณรงค์ให้ชุมชนได้มีการอนุรักษ์สืบทอดวัฒนธรรมของไทยพวนที่เป็นอัตลักษณ์อันโดดเด่นที่มีอยู่ในชุมชน และเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีเข้ามาเป็นสมาชิกเครือข่ายชุมชน เพื่อร่วมแรงร่วมใจสืบสานและกันร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน มีความเอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่ต่อกัน (2) ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นของชาวไทยพวน พบว่า ชุมชนเกิดความแน่นแฟ้นที่ต่อกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

คิดค้นหาสิ่งใหม่ ๆ มาพัฒนาและปรับปรุงชุมชน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับแนวคิดของ Wattanasiritham (2014) ได้อธิบายว่า กลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตที่เกี่ยวเนื่องและสื่อสารเกี่ยวข้องกัน อย่างเป็นปกติต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากการอยู่ในพื้นที่ ร่วมกัน หรือการมีอาชีพร่วมกัน หรือการประกอบกิจกรรมซึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือการมีวัฒนธรรม ความเชื่อหรือความสนใจร่วมกัน เป็นการบรรลุเป้าหมายของอัตลักษณ์ชุมชนอย่างยั่งยืน และซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Chiangkul (2007) ได้กล่าวว่า การทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข มีความสะดวกสบาย ความอยู่ดีกินดี ความเจริญทางศิลปวัฒนธรรมและจิตใจและความสงบสันติ เพื่อสนองความต้องการของประชาชน เป็นการบรรลุเป้าหมายของเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อเครือข่ายชุมชนไทยพวน ประกอบด้วย 2 ปัจจัย ได้แก่ (1) ปัจจัยด้านการพัฒนาเครือข่ายชุมชน พบว่า มีการสร้างความตระหนักและสร้างความเข้าใจถึงปัญหาความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน มีการโครงสร้าง กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานพัฒนาที่ชัดเจน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างเหมาะสม มีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมีปฏิสัมพันธ์กับคนในชุมชนได้ดี เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีความคิด ร่วมปฏิบัติการและร่วมรับผิดชอบในทุก ๆ ขั้นตอน เพื่อสร้างแนวร่วมและให้ประชาชนเกิดการรวมตัวกัน เป็นเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาและหาแนวทางการพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kitikirati (2009: 22) ได้กล่าวว่า การพัฒนาชุมชน เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความต้องการและการริเริ่มจากประชาชนเป็นหลัก โดยการมุ่งให้ประชาชนมีความสำนึกในการเป็นสมาชิกของชุมชน รู้จักร่วมแรงร่วมใจกันแก้ปัญหา และความเป็นอยู่ของชุมชน

เพื่อความเจริญของตนเองและชุมชน มีความรับผิดชอบ ต่อตนเองชุมชน มีกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ของชุมชน มีความคิดริเริ่มและปรับปรุงความเป็นอยู่ ให้ดีขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ Sangsri (2009: 27) กล่าวว่า การสร้างแนวปฏิบัติที่ชัดเจนจากผู้นำกลุ่ม หรือสมาชิกของกลุ่ม ที่ทำให้สมาชิกของกลุ่มได้ทำงาน ร่วมกันเป็นวิธีการถ่ายทอดที่ทำให้ทุกคนมีส่วนร่วม ทั้งนี้จะประสบความสำเร็จได้เพราะมีผู้นำที่ดีที่มุ่งให้เกิด ผลประโยชน์ร่วมกัน ทำให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ประสบความสำเร็จ ที่เกิดจากการเรียนรู้ของสมาชิก ในเครือข่ายมีอยู่ตลอดเวลา และนำมาปรับและ ประยุกต์ให้ใช้ได้เหมาะสม และ (2) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของประชาชน พบว่า เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามาร่วมคิด ร่วมปฏิบัติการและร่วมรับผิดชอบใน ทุกขั้นตอน ทั้งร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมการ ประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น มีการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Gordon (1996: 34) กล่าวว่า กระบวนการสร้างความ ร่วมมือ คือ การวางแผนนโยบายวัตถุประสงค์ และ เป้าหมายของกลุ่ม โดยมีขั้นตอนการตามแผนที่ กำหนดไว้ คือ จัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตาม ความสามารถ และจัดระบบติดต่อสื่อความหมายอย่าง เปิดเผยตรงไปตรงมา มีความเข้าใจตรงกัน เมื่องาน สำเร็จจำเป็นต้องมีการติดตามผลและประเมินผล และสอดคล้องกับแนวคิดของ Khumkhai Nam (2014: 26-28) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจ วางแผน ปฏิบัติตามแผน และติดตาม ประเมินผลในกิจกรรมที่จะทำในชุมชน เป็นการ

ให้โอกาสแก่ประชาชนในชุมชนได้ร่วมกิจกรรมตั้งแต่ เริ่มคิด จนกระทั่งถึงการติดตามประเมินผลของ การทำกิจกรรม เพื่อให้การดำเนินงานการพัฒนา มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์

การศึกษาเรื่องการพัฒนาเครือข่ายชุมชน ไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายชุมชน ไทยพวน อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายกให้เกิด ประสิทธิภาพดังนี้

1. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1.1 ควรมีความชัดเจนของเป้าหมาย นโยบาย การควบคุม และการประสานผลประโยชน์ ระหว่างชุมชน องค์กรหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ลักษณะ เฉพาะภายในแต่ละหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ

1.2 ควรมีการกำหนดนโยบายเสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจ ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยดำเนินการควบคุมการประกาศใช้นโยบายหลัก เพื่อให้ชุมชนและที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดเข้าใจถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.3 ควรมีการพัฒนาเชิงบูรณาแบบ องค์กรร่วมในการขับเคลื่อนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละอาชีพที่มีอยู่ในชุมชน เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์

2.1 ด้านการพัฒนาเครือข่ายชุมชน คือ มีกำหนดวัตถุประสงค์และข้อตกลง ในการทำงานร่วมกัน การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม มีการ ประชาสัมพันธ์ ชี้แจงวัตถุประสงค์ บทบาทของสมาชิก และกิจกรรมของเครือข่าย มีการเสริมสร้างกิจกรรม สาธารณะ และเวทีแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ความรู้ใหม่ที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาเครือข่าย ส่งเสริมและสนับสนุนสมาชิก ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถอยู่เสมอ มีการเชื่อมโยงสมาชิกที่ไม่มีโอกาสติดต่อกันเพื่อให้เข้ากันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรที่จำเป็น การดำเนินการด้านกระบวนการถ่ายทอดความรู้ มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของประชาชน คือ การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ศึกษาความต้องการของชุมชน การประเมินความต้องการของชุมชน การตรวจสอบปัญหา รวมถึงการวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริง เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ การเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนที่มีการกำหนดไว้แล้ว

เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจ แก้ไข ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน เมื่อมีความบกพร่องก็จะได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้ การนำไปปฏิบัติบรรลุจุดมุ่งหมาย มีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยต่อไป

3.1 ในการศึกษาการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาผลที่เกิดขึ้นของเครือข่ายชุมชนไทยพวน มีผลอย่างไรต่อสังคมโดยรวม

3.2 ในการศึกษาการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรม เครือข่ายไทยพวนสู่ความเป็นสากล

REFERENCES

- Agranoff & McGuire. (2003). "Big Questions in Public Network Management Research." *Journal of Public Administration Research and Theory*. 11,3: 295-326.
- Apakro, M. S. (2004). *Network: Nature, Knowledge and Management*. Bangkok: Promotion of Learning for Happiness Community (SorSorSor). (in Thai)
- Bunthaya, R. (2005). *Community-Based Development: Experts from working in 10 years of villagers for northeastern development*. Khon Kaen: Khon Kaen University. (in Thai)
- Charoenwongsak, K. (2000). *Network Management: Key Strategies for the Success of Educational Reform*. Bangkok: Institute of Future Studies for Development. (in Thai)
- Chiangkul, W. (2007.) *Community Development - Social Development*. Chiang Mai: Faculty of Social Sciences, University. Chiang Mai. (in Thai)
- Frederickson, G.H. (1999). *The Repositioning of American Public Administration*. PS: *Political Science and Politics*, 32(4).
- Gordon. (1996). *A Diagnostic Approach to Organization Behavior*. 6th ed. Boston: np.

- Khumkhai Nam, T. (2014). **Community development**. Education and Rural Development. Khon Kaen: Siripan Offset. (in Thai)
- Kitikirati, J.C. (2009). **Community Development: People Participation in Community Development**. Bangkok: Mr. Pin Aksornkit. (in Thai)
- Kruithep, W. (2007). **Network: Innovation of local government organization**. Bangkok: Research Fund Office. (in Thai)
- Mallikamarn, S. & Kanjanawat, N. (2000). **Public participation in community waste management**. Bangkok: Health System Research Institute. (in Thai)
- Office for strengthening the community (1999). **Development of Sufficiency Economy Village for Create happiness for the community**. Bangkok: Department of Community Development. (in Thai)
- Puangngam, K. (2002). **Strengthening the community**. Bangkok: Winyuchon. (in Thai)
- Sangsri, W. (2009). **Study, Analysis and Development of Network Management Model**. Educational institutions in the rural areas of the Northeast. Ph.D. Thesis, Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Sarawongsuwan, J.(2005). **Development of indicators and models of cause and effect of collaboration among primary school teachers**. Phra Nakhon Si Ayutthaya Province Doctor of Education Thesis, Program in Educational Research Methods. Chulalongkorn University. (in Thai)
- Sekuchi, T.P. (2011). **Public administration in the form of a network: a case study of community organization development institute**. Office of the Southern Region Master's Thesis, Bangkok: Ramkhamhaeng University. (in Thai)
- Sirasunthorn, P. (2013). **Concepts, Theories, Techniques and Applications for Social Development**. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Srikatanyu, R. (2008). **Motivation factors in work**. Working atmosphere and commitment to the organization Master's thesis Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Sunyawiwat, S. (2007). **Community development. 2nd edition**. Bangkok: Thai Wattana Panich. (in Thai)
- Suwanatchariya, C. (2006). **Social network**. Mahasarakham: Mahasarakham University. (in Thai)
- Techarin, P. (2014). **Policy and Strategies for Community Participation in the Current Development Strategy of Thailand**. In the participation of people in the development. Bangkok: Saksopa Publishing. (in Thai)

- Wattanasiritham, P. (2014). **Powerful ordinary people**. Bangkok: The printer of the month disposal. (in Thai)
- Wesaratch, P. (2011). **Principles of educational management**. Bangkok: Photo prints. (in Thai)
- Yodming, Jarin. (2017). A study of Thai history. Pion for community based tourism management that Suitable for the context of Koh Wai Sub-district, Amphur Pak Phli, Nakhon Nayok Province Bangkok: Office Research Fund. (in Thai)
- .....